

Istraživanje podataka

Vežbe 7

Outline

- 1 Unakrsna validacija
- 2 K najbližih suseda
- 3 Naivni Bajesovski klasifikatori

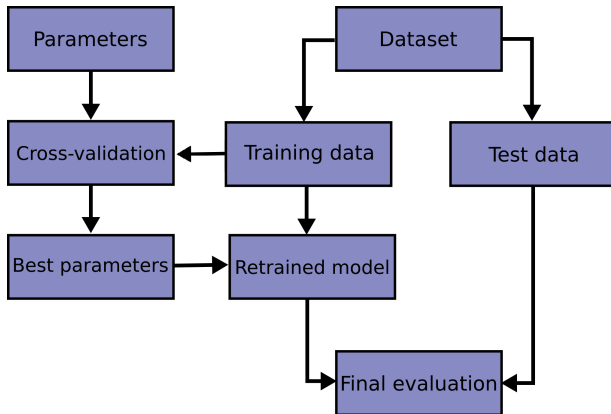
Outline

- 1 Unakrsna validacija
- 2 K najbližih suseda
- 3 Naivni Bajesovski klasifikatori

Podela skupa

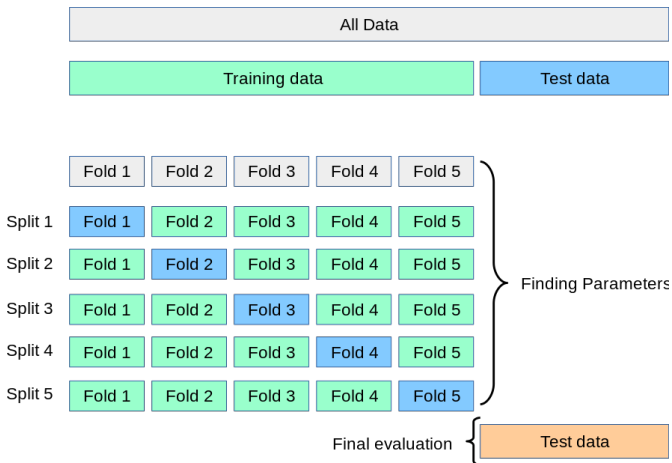
- Trening i test deo
- Trening deo, test deo i deo za validaciju

Unakrsna validacija

- Podešavanje hiper-parametara procenjivača

Unakrsna validacija

Unakrsna validacija

- `sklearn.model_selection.GridSearchCV`
- iscrpna pretraga korišćenjem zadatih vrednosti parametara za procenjivača
- parametri
 - *estimator* - procenjivač (npr. `KNeighborsClassifier`)
 - *param_grid* - rečnik ili lista rečnika sa definisanim mogućim vrednostima za parametre procenjivača
 - *scoring* - mera za proveru modela
 - *cv* - broj podskupova za unakrsnu validaciju, default= 3-fold
 - *refit* - da li ponovo napraviti model sa najboljim parametrima nad celim skupom podataka. Da bi mogla da se radi predikcija nad drugim skupom potrebno je staviti `True`. (default=`True`)

Unakrsna validacija

- atributi
 - *cv_results_* - rečnik sa podacima o zadatim parametrima i rezultatima
 - *best_estimator_* - najbolji klasifikator
 - *best_score_* - najbolji skor
 - *best_params_* - parametri koji daju najbolji rezultat
 - *scorer_* - funkcija za skor

Unakrsna validacija

- metode
 - $fit(x,y)$ - pravljenje modela sa optimalnim parametrima na osnovu skupa (x,y)
 - $predict(x)$ - predviđanje klase za test instance

Outline

- 1 Unakrsna validacija
- 2 K najbližih suseda
- 3 Naivni Bajesovski klasifikatori

Algoritam K najbližih suseda (KNN)

klasifikacija instance je zasnovana na sličnosti sa drugim instancama.

Neka je:

- k zadati broj suseda
- D skup instanci za treniranje; svaka instanca je predstavljena sa (x, y) gde su x vrednosti atributa za predviđanje, a y klasa kojoj instanca pripada
- svaka test instanca z je predstavljena sa (x', y') gde su x' vrednosti atributa za predviđanje, a y' dodeljena klasa

Algoritam K najbližih suseda (KNN)

- 1: **for all** $z = (x', y')$ **do**
- 2: izračunatu $dist(x', x)$ (rastojanje između instance z i svake instance $(x, y) \in D$)
- 3: izdvojiti $D_z \subseteq D$, skup k najbližih trening instanci test instanci z
- 4: $y' = \arg \max_v \sum_{(x_i, y_i) \in D_z} I(v = y_i)$
- 5: **end for**

Preprocesiranje

- `sklearn.preprocessing`
- svaki atribut se zasebno obrađuje
- standardizacija
 - $scale(X)$ - vraća standardizovane vrednosti
 - `StandardScaler` - klasa za standardizaciju
 - $fit(x)$
 - $transform(x)$
 - $inverse_transform(x)$
 - $fit_transform(x)$

Pretprocesiranje

- skaliranje na određeni interval
 - *MinMaxScaler(feature_range=(0, 1))* - klasa za skaliranje
 - *fit(x)*
 - *transform(x)*
 - *fit_transform(x)*
 - *inverse_transform(x)*

Klasifikacija - KNN

- `sklearn.neighbors.KNeighborsClassifier`
- parametri
 - *n_neighbors* - broj suseda (default = 5)
 - *p* - stepen za rastojanje Minkovskog
 - *metric* - izbor metrike za rastojanje, (default 'minkowski'), moguće vrednosti su definisane u `sklearn.neighbors.DistanceMetric`
 - *weights* - težina suseda
 - *uniform* - svi susedi imaju istu težinu (default)
 - *distance* - težina suseda je obrnuta rastojanju - najbliži sused ima najveću težinu, najudaljeniji sused ima najmanju težinu

Klasifikacija - KNN

- metode
 - $fit(x)$ - pravi model
 - $predict(x)$ - određuje klase instancama
 - $kneighbors(x)$ - vraća rastojanje i poziciju suseda

Klasifikacija - KNN

- Preprocesiranje
 - Normalizacija numeričkih atributa

$$x' = \frac{2 * (x - x_{min})}{x_{max} - x_{min}} - 1$$

- Kodiranje kategoričkih atributa primenom kodiranja *jedan-od-c*, gde je *c* broj kategorija. Vrednost se kodira kao binarni vektor dimenzije *c*. Prva kategorija ima vrednost (1,0,...,0), druga (0,1,0,...,0), a poslednja (0,0,...,1).

Klasifikacija - KNN

- Metrike za računanje rastojanja između instance koja se klasifikuje i suseda
 - (Težinsko) Euklidsko rastojanje
 - (Težinsko) Menhetn rastojanje
 - težina atributa se računa prema značajnosti atributa

$$w_i = \frac{FI_i}{\sum_{p=1}^d FI_p}$$

Klasifikacija - KNN

- Unakrsna validacija za određivanje najboljeg k iz opsega $[k_{min}, k_{max}]$
 - bira se k sa najmanjom prosečnom stopom greške

Klasifikacija - KNN

- Izbor atributa (izbor unapred)
 - moguće zadavanje obaveznih atributa
 - u svakom koraku se bira po jedan atribut koji nije među izabranim atributima i koji najviše doprinosi smanjenju greške stope. Postupak se ponavlja dok se ne zadovolji jedan od kriterijuma za zaustavljanje.

Klasifikacija - KNN

- Instance sa nedostajućim vrednostima se ne uzimaju u obzir
- Instanca se klasifikuje prema glasovima k najbližih suseda - dodeljuje se klasa sa najviše glasova.

Outline

- 1 Unakrsna validacija
- 2 K najbližih suseda
- 3 Naivni Bajesovski klasifikatori**

Naivni Bajesovski klasifikatori

- Uslovna verovatnoća

$$P(C|A) = \frac{P(A, C)}{P(A)}$$

- Verovatnoću da se zajedno dese događaj A i događaj C možemo računati i sa

$$P(A, C) = P(C|A) * P(A)$$

kao i sa

$$P(A, C) = P(A|C) * P(C)$$

Naivni Bajesovski klasifikatori

- Bajesova teorema

$$P(C|A) = \frac{P(A|C) * P(C)}{P(A)}$$

- Pretpostavka o nezavisnosti između atributa

$$P(C|A_1, A_2, \dots, A_n) = \frac{\prod_{i=1}^n P(A_i|C) * P(C)}{P(A)}$$

- Određivanje klase

$$\hat{C} = \arg \max_C \prod_{i=1}^n P(A_i|C) * P(C)$$

Zadatak 1

Dat je skup podataka:

Record	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	Class
1	0	0	0	+
2	0	0	1	-
3	0	1	1	-
4	0	1	1	-
5	0	0	1	+
6	1	0	1	+
7	1	0	1	-
8	1	0	1	-
9	1	1	1	+
10	1	0	1	+

Predvideti oznaku klase za test primer ($A=0, B=1, C=0$) koristeći naivan Bajesov pristup.

Zadatak 1

Da bismo odredili klasu test instance X , računamo uslovne verovatnoće $P(+|X)$ i $P(-|X)$.

$$P(+|X) = \frac{P(A = 0|+) * P(B = 1|+) * P(C = 0|+) * P(+)}{P(X)}$$

$$P(A = 0|+) = \frac{2}{5}$$

$$P(B = 1|+) = \frac{1}{5}$$

$$P(C = 0|+) = \frac{1}{5}$$

$$P(+)= \frac{1}{2}$$

Zadatak 1

$$P(+|X) = \frac{P(A = 0|+) * P(B = 1|+) * P(C = 0|+) * P(+)}{P(X)} =$$
$$\frac{\frac{2}{5} * \frac{1}{5} * \frac{1}{5} * \frac{1}{2}}{P(X)} =$$
$$\frac{\frac{1}{5^3}}{P(X)}$$

Zadatak 1

$$P(-|X) = \frac{P(A = 0|-) * P(B = 1|-) * P(C = 0|-) * P(-)}{P(X)}$$

$$P(A = 0|-) = \frac{3}{5}$$

$$P(B = 1|-) = \frac{2}{5}$$

$$P(C = 0|-) = 0$$

$$P(-) = \frac{1}{2}$$

Zadatak 1

$$P(-|X) = \frac{P(A = 0|-) * P(B = 1|-) * P(C = 0|-) * P(-)}{P(X)} =$$
$$\frac{\frac{3}{5} * \frac{2}{5} * 0 * \frac{1}{2}}{P(X)} = 0$$

Kako je $P(+|X) > P(-|X)$ test instancu X klasifikujemo klasom +.

Zadatak 2

Dati su podaci :

Boja	Veličina	Vrsta	Osoba	Naduvan
Žut	Mali	Duguljast	Odrasla	T
Žut	Mali	Duguljast	Dete	T
Žut	Mali	Okrugao	Dete	T
Ljubičast	Veliki	Okrugao	Odrasla	T
Žut	Veliki	Okrugao	Dete	F
Žut	Veliki	Duguljast	Dete	F
Ljubičast	Mali	Okrugao	Dete	F
Ljubičast	Veliki	Duguljast	Odrasla	F

Zadatak 1

Korišćenjem naivnog Bajesovog algoritma na osnovu prethodno datih podataka klasifikovati sledeće instance i izračunati preciznost.

Boja	Veličina	Vrsta	Osoba	Naduvan
Ljubičast	Mali	Okrugao	Odrasla	T
Žut	Mali	Okrugao	Odrasla	T
Ljubičast	Veliki	Okrugao	Dete	T
Ljubičast	Veliki	Duguljast	Odrasla	F